

ธรรมานาคาส์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

หลวงพ่อพेชร

พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองชัยนาท
แห่งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ชัยนาทมุนี

ภายในโรงจัดแสดงชั้น ๒ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ชัยนาทมุนี ได้ปรากฏการประดิษฐาน พระพุทธรูปโลหะสำริดปางมารวิชัย มีรูปแบบทางศิลปะแบบสุโขทัย อิทธิพลล้านนา ซึ่งพระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยรูปแบบนี้จะเรียกว่า พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัย หมววัดวัดตระกวน โดยพระพุทธรูปโลหะสำริดปางมารวิชัยองค์นี้ มีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๐-๒๑

"หลวงพ่อพेชร" เป็นนามของพระพุทธรูปองค์นี้ที่ชาวชัยนาทขนานนามกันมาแต่เก๋าก่อน การขนานนามว่าพลวงพ่อพेชรอาจเนื่องด้วยพระพุทธรูปองค์นี้ ประทับ

อยู่ในท่านั่งแบบขัดสมาธิ (ขัดสหมาค) ซึ่งเป็นการนั่งแบบขัดสมาธิที่เรียกว่า ขัดสมาธิเพชร โดยมีรูปแบบการนั่ง คือ นั่งแบบคู้เข่าทั้งสองข้างให้แบะลงที่พื้นแล้ว เอาขาไขว้กันทับฝ่าเท้า โดยเอาฝ่าเท้าทั้งสองข้างขึ้นข้างบน จึงนำชื่อท่านั่งขัดสมาธิ ดังกล่าวนี้นี้มาเรียกเป็นนามของพระพุทธรูปองค์นี้ว่า “หลวงพ่อเพชร”

หลวงพ่อเพชร มีขนาดหน้าตักกว้าง ๗๒ เซนติเมตร และมีความสูงนับจากฐาน ขึ้นไปจนถึงพระรัศมี ๘๕ เซนติเมตร

เดิมทีหลวงพ่อเพชร ประดิษฐานอยู่ ณ วัดพระบรมธาตุวรวิหาร อำเภอเมืองฯ จังหวัดชัยนาท ก่อนที่พระชัยนาทมุนี (นวม สุตโต) อดีตเจ้าคณะจังหวัดชัยนาท และเป็นอดีตเจ้าอาวาส วัดพระบรมธาตุวรวิหาร จะมอบให้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ชัยนาทมุนี กรมศิลปากร เก็บรักษาและดูแลมาจวบจนปัจจุบัน

พุทธลักษณะของหลวงพ่อเพชร ประกอบด้วย พระพักตร์รูปไข่ พระขนงโค้ง สายพระเนตรทอดลงต่ำ พระปรางอ้ม พระโอษฐ์เป็นรูปกระจับ พระหนุเป็นปม พระกรรณยาว เม็ดพระศกรูปก้นหอยเวียนขวา อุษณิษะนูนสูง พระรัศมีเป็นต่อมกลม คล้ายดอกบัวตูม ประทับนั่งขัดสมาธิเพชร พระอุระกว้าง บั้นพระองค์เล็ก ครองจีวร ห่มเฉียง เปิดพระอังสาขวา พาดผ้าสังฆาฏิบนพระอังสาซ้าย ชายสังฆาฏิสั้นเหนือพระ ถัน ปลายของชายสังฆาฏิตกลงมาเป็นรูปเชี้ยวตะขาบ นิ้วพระหัตถ์เรียวยาว

พระพุทธรูปหลวงพ่อเพชรนั้น เดิมถูกพอกปูนไว้ ต่อมาปูนกะเทาะออก จึงทราบว่า เป็นพระพุทธรูปสำริด ต่อมาเมื่อพุทธศักราช ๒๔๔๙ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จพระราชดำเนิน วัดพระบรมธาตุวรวิหารได้ ตรัสขอพระพุทธรูปองค์นี้ ต่อพระอินทโมลีศรีบรมธาตุบริหาร สุวิจารณ์สังฆปาโมกข์ (ข้าง) เจ้าอาวาสในตอนนั้น นำไปประดิษฐานไว้ที่กรุงเทพมหานคร ภายหลังเมื่อ พระองค์เสด็จสวรรคต พระอินทโมลีศรีบรมธาตุบริหาร สุวิจารณ์สังฆปาโมกข์ หรือ หลวงพ่อข้าง จึงทูลขอนำกลับมาประดิษฐานไว้ที่วัดพระบรมธาตุวรวิหารดังเดิม

หลวงพ่อเพชร เป็นพระพุทธรูปโบราณที่หาได้ยาก อีกทั้งยังมีคุณค่าโดดเด่น ทางด้านศิลปะและเชิงช่าง ที่แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการหล่อพระพุทธรูป

โลหะ ที่ประกอบด้วยสุนทรียะเฉพาะตัว กล่าวได้ว่าหลวงพ่อพะชรนั้น เป็นโบราณวัตถุ
ที่มีคุณค่า ในทางวิชาการด้านประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ศิลปะอย่างยิ่ง และยังเป็น
พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของชาวชัยนาทมาจวบจนปัจจุบันกาล

++++++

อ้างอิง : ขอบคุณข้อมูล คุณทศพร ทองคำ พุทธศักราช ๒๕๖๘

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

จริยธรรมกระทรวงกลาโหม

ข้าราชการกระทรวงกลาโหมจักต้องยึดถือและปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ของกระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้

๑ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งจักต้องพิทักษ์ รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเชิดชูรักษาไว้ ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า รวมถึงการนำหลักคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาปฏิบัติให้เกิดคุณธรรมนำไปสู่ความประพฤติและการปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

๒ ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เชื่อถือและปฏิบัติ ตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา ทั้งการปกครองผู้บังคับบัญชาต้องกระทำด้วยความยุติธรรมรวมถึงการยึดมั่นในข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมของกระทรวงกลาโหมอย่างเคร่งครัด

๓ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยการยืนหยัดกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

๔ การพิทักษ์และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงการมีจิตสาธารณะ ให้ความช่วยเหลือสังคมในทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้

๕ การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน มีการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้

๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ให้การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย

๗ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ รวมทั้งการเชิดชูและรักษาไว้ซึ่ง เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และอุดมการณ์ของข้าราชการกระทรวงกลาโหม
